

Samen Sneller Duurzaam wil dat de gemeente Gooise Meren een van de meest duurzame gemeenten van Nederland wordt. Door inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, politici én ambtenaren te betrekken kunnen wij dit bereiken. Al bijna 1000 mensen zijn aangehaakt bij allerlei projecten die we sinds 2016 in Gooise Meren aan het uitrollen zijn. Dit doen wij via werkgroepen die zich allemaal op een ander aspect van duurzaamheid richten. Denk aan minder afval, meer aandacht voor natuur en biodiversiteit, het verduurzamen van woningen en duurzaam onderwijs. Wij laten graag zien wat wij doen, maar nog belangrijker; wij vinden het heel fijn als zoveel mogelijk inwoners zich aanslui-

ten. Samen maken wij de gemeente nóg sneller duurzaam. Lees op deze pagina in de krant waar we mee bezig zijn en volg ons via de website en op social media. We delen graag concrete tips, bijeenkomsten en resultaten.

Wat zijn SDG's?

Sustainable Development Goals zijn duurzame ontwikkelingsdoelstellingen die in 2015 door de Verenigde Naties zijn vastgesteld als de nieuwe mondiale ontwikkelingsagenda voor 2030. Op www.samensnellerduurzaamgooisemeren.nl vertalen wij de SDG's naar lokaal niveau en plaatsen bij elk artikel één of meerdere SDG's.

Leuke groene buitenles voor op school gezocht?

BUSSUM - Lekker met de klas actief naar buiten en al doende leren. Dat is in het kort gezegd hoe de werkgroep duurzaam onderwijs van Samen Sneller Duurzaam Gooise Meren werkt.

Maya Heinsbroek is kwartiermaker en vertelt dat zowel basis- als middelbare scholen kunnen aankloppen wanneer ze aan de slag willen met een duurzaam thema. Of het nu gaat over zwerfafval, fairtrade, biodiversiteit of energie, er zijn heel wat mogelijkheden. Zo zijn er kant-en-klare lespakketten voor de basisscholen en lesprogramma's op maat voor de middelbare scholen.

Heinsbroek vertelt hoe zo'n les op maat tot stand kan komen. "Een docent biologie kan bijvoorbeeld bij ons aanklop-

pen omdat zij het terrein rondom de school samen met de leerlingen groener wil maken. Dan ga ik op zoek naar iemand die hierover een leuke les kan verzorgen. Maar we kijken ook of we hier een actie voor de buurt aan kunnen koppelen, zoals samen met leerlingen zwerfafval opruimen."

Kompas op Groen
Een heel succesvol project, genaamd Kompas op Groen, is speciaal gemaakt voor de bovenbouw van de basisschool. Heinsbroek legt uit wat dit project inhoudt. "Samen met de lokale energiecoöperatie Wattnu hebben we een interactieve les gemaakt over energie en energiebesparing. Hier is een tentoonstelling bij gemaakt die door de gemeente trekt en waar de

leerlingen een bezoek aan brengen. Hier leren ze heel veel over energie van vroeger tot nu. De leerlingen sluiten het project af met een creatieve les waarin ze een maquette maken van een duurzame wijk. Ouders kunnen komen kijken en daarmee is het project afgerond."

"Voor ons is dit echt een voorbeeldproject van hoe we meer willen werken in Gooise Meren. Het sluit aan bij de belevingswereld van de leerlingen en ze krijgen op een interactieve manier veel informatie." Dat laatste is volgens haar ontzettend belangrijk. "Pas als ze weten hoe het zit, bijvoorbeeld met duurzame energie, kunnen ze overzien welke gevolgen bepaalde keuzes hebben op de wereld. We helpen ze dus

om beter hun eigen keuze te kunnen maken. En we geven praktische handvatten over hoe ze zelf hun steentje kunnen bijdragen. Bijvoorbeeld met tips om energie te besparen."

Basisscholen en middelbaar onderwijs die geïnteresseerd zijn in een duurzame les of project kunnen contact opnemen met de werkgroep via Samen Sneller Duurzaam Gooise Meren.

Alje Kuiper: 'Verduurzamen als bedrijf is eenvoudiger dan je denkt én je kan een hoop geld besparen'

BUSSUM - Alje Kuiper helpt ondernemers die willen verduurzamen. Duurzaamheid is een breed en veelomvattend begrip en in dat bos van mogelijkheden fungeert Kuiper als een gids. Kuiper maakt daarbij gebruik van de zogenaamde Sustainable Development Goals.

Verduurzamen
De SDG's past Kuiper toe wanneer hij met bedrijven aan de slag gaat die willen verduurzamen. "Sommige bedrijven beschouwen duurzaamheid als een soort veelkoppig monster", zegt hij lachend. "Ze vragen zich af: Ik wil wel wat, maar waar moet ik beginnen? Kost het alleen maar geld? En wat is dat eigenlijk: verduurzamen? Bij al dat soort vragen kan ik de helpende hand bieden. En dan kan je er juist voordeel van hebben als bedrijf."

Kuiper gaat met bedrijven om tafel om te kijken welke van de zeventien SDG's goed bij ze passen. "Aan de hand van twee of drie doelen gaan we dan aan de slag. Een voorbeeld van zo'n SDG? Dat kan zijn 'betaalbare en duurzame energie'. Samen kijken we hoe je van dat doel binnen je bedrijf écht werk kan maken. Niet door er alleen over te praten of er een ad hoc projectje mee te doen, nee door de duurzaamheidsdoelen door te voeren in je hele bedrijf." Volgens Kuiper is het zaak dat, wanneer je het goed wil aanpakken, je de duurzame doelen omarmt en centraal stelt in je missie en visie. "Ik noem dat multimissie. Je zorgt dat je

missie niet alleen voor je bedrijf werkt, maar ook voor de maatschappij."

Snelle winst
Niet iedereen zal misschien zijn hele missie en visie overhoop willen halen, maar Kuiper weet dat er ook genoeg acties zijn die iedere werkgever direct kan toepassen om te verduurzamen. "Dat raad ik iedereen aan om te doen. Bovendien gaat het hier om punten waar het personeel zich ook vaak aan ergert én je kan er soms juist geld mee besparen als je het aanpakt." Enkele

Alje Kuiper adviseert bedrijven hoe ze concreet aan de slag kunnen met duurzaamheid.

suggesties van Kuiper om thuis of op kantoor een laagdrempelige eerste stap te maken zijn:
• Inrichting kantoor – Onderzoek

toont aan dat planten op de werkplek belangrijk zijn als het gaat om concentratie, stemming en rust. Ze zorgen ze voor een gezonder werkklimaat met meer zuurstof én het doet wat met de uitstraling van je bedrijf. Daarom maken veel bedrijven in hun kantoor een 'groene muur'.
• Thuiswerkplek – Een gewaardeerde geste als werkgever is om een bijdrage te leveren aan een duurzame thuiswerkplek van je werknemer. Bijvoorbeeld een design werktafel van gerecycled hout of een gereviseerde kwaliteits-bureaustoel.
• 3. Afval en hergebruik – Zorg ook op het werk dat je afval kan scheiden door verschillende afvalbakken te plaatsen. Tegenwoordig kun je zulke bakken kopen van gerecycled plastic, een mooi statement.
4. Energie en emissie – Zonnepanelen zijn inmiddels bekend maar op het gebied van energiebesparing is nog veel meer mogelijk. Bijvoorbeeld warmte-terugwinningssystemen of een groen dak op het kantoor. Voor thuis zijn radiatorventilatoren een goede optie.
• 5. Vervoer en mobiliteit – Als bedrijf kun je met een duurzaam mobiliteitsplan al snel veel bijdragen aan klimaatvriendelijker gedrag van je personeel. Wat dacht je van een elektrische bedrijfsfiets.

Bedrijven zouden ook meer kunnen doen om personeel te betrekken bij de SDG's. "Neem je mensen mee in wat je doet en wat je wil bereiken. Imple-

menteer bijvoorbeeld een circulaire arbeidsvoorwaarde zoals het geven van korting op duurzame producten."

Footprint
Aan inwoners van Gooise Meren wil hij meegeven dat het belangrijk is om je in te lezen in duurzaamheid; het heeft namelijk veel meer aspecten dan je denkt. "Een eerste stap kan zijn om online een test te doen om te kijken hoe groot je eigen footprint op de aarde is. Vervolgens kan je zelf kijken waar winst te behalen is. Denk aan minder vlees eten, stenen uit je tuin te halen zodat er meer groen is of minder nieuwe spullen aanschaffen."

Het allerbelangrijkste is volgens Kuiper dat juist in bedrijven meer met duurzaamheid wordt gedaan, dat heeft namelijk het meeste impact. Voor zo'n verandering in je bedrijf moet er echt draagvlak moet zijn. "De directie moet het zelf zien zitten. Een cruciale voorwaarde voor een succesvolle én structurele implementatie." Maar als dat commitment er is, dan deelt Kuiper graag zijn kennis én netwerk rond interessante en soms ook onverwachte duurzaamheidstoepassingen.

Buurtmoestuin zoekt vrijwilligers die handen uit de mouwen willen steken

BUSSUM - Kleine rode tomaatjes, vrolijke zonnebloemen, geurige peterselie en groene boontjes. Wie de buurtmoestuin van Versa Uit-Wijk in Bussum-Zuid bezoekt, waant zich in een groene oase.

De groenstrook langs het gebouw aan de Ceintuurbaan was lange tijd een saai grasveldje, maar is alweer een kleine drie jaar in gebruik als buurtmoestuin. Onder leiding van de enthousiaste Marsha van den Bosch steken zo’n zes vrijwilligers wekelijks de handen uit de mouwen om een voedselpluktuin te realiseren. En de opbrengst? Die verdelen ze onder elkaar.

Van den Bosch: “We waren eerst met een aantal vrijwilligers die zich wilden inzetten voor stadslandbouw. Toen dat project te groot bleek te zijn, zijn we gaan kijken of we iets op kleine schaal konden doen. Versa Welzijn stond ervoor open om hun grasveld beschikbaar te stellen. Met NL Doet, Samen Sneller Duurzaam Gooise Meren, Versa Welzijn en de gemeente hebben we samen de tuin aangelegd.

Van den Bosch heeft een achtergrond in permacultuur en een duidelijk uitgestippeld idee voor de planten en het ecosysteem in de tuin. “We bouwen hier aan een systeem voor de toekomst en daar kunnen we nog wel wat hulp bij gebruiken. We hebben genoeg ideeën om te zorgen dat het ecosysteem nog evenwichtiger wordt”, zegt ze.

Vrijwilligers die willen meewerken in de buurtmoestuin kunnen zich melden bij Versa Welzijn voor meer informatie. Wil je kijken of dit mogelijk is op een andere plek binnen de gemeente, neem dan contact op met Samen Sneller Duurzaam Gooise Meren.

Marsha van den Bosch werkt bij wijkcentrum Uit-Wijk aan een evenwichtige tuin.

Water Cleanup Naarden

Op zondag 10 oktober organiseert de Water Cleanup weer een grote opruimactie. Kom met je boot(je), sup, roeiboot of ander vaartuig zwerfafval uit het water halen van de Vesting, de Naardertrekvaart, het Naarderbos en eiland de Schelp. Geen vaartuig? Geen probleem, de kuststrook kan ook wel een opruimbeurt gebruiken. Meedoen: watercleanup.nl

Horeca personeel gezocht

De vrolijke pleisterplaats voor de wereld van morgen, De Groene Afslag op buurtschap Crailo, zoekt horeca personeel en een assistent-bedrijfsleider. Heb je een kloppend groen hart en een dosis humor solliciteer op www.degroeneafslag.nl/werken-bij

Biologische markt

Elke eerste en derde zondag van de maand tussen 11-15 uur kun je je boodschappen doen op de biologische markt van De Groene Afslag. Lekker op de fiets inkopen doen bij kleine biologische bedrijven. Locatie: nét over de gemeentegrens op de Amersfoortsestraatweg 117 in Laren.

Workshops duurzaamheid Volksuniversiteit

Op woensdag 24 november kun je deelnemen aan de eerste van een viertal workshops over duurzaamheid bij de Volksuniversiteit, locatie Bibliotheek Gooi en Meer in Bussum. Aanmelden: www.volksuniversiteitthetgooi.nl

Grote platte daken gezocht

Het ‘daken team’ van de lokale energiecoöperatie Wattnu is op zoek naar platte daken van minimaal 200m² voor collectieve zonnestroomprojecten. Heb je zo’n dak? Stuur een mail naar info@wattnu.org

Comeniusbrouwerij gebruikt lokale grondstoffen voor de lekkerste saison bieren

NAARDEN - De Comeniusbrouwerij van Alexander Plas is te vinden in één van de vestingwerken (Bastion Nieuw Molen) in Naarden-Vesting. Daar brouwt hij heerlijke speciaal bieren mét een lokaal tintje.

Plas wilde al langer kijken hoe hij zijn bier met lokale grondstoffen kon bereiden. Tijdens een wandeling over het Laarzenpad in het Naardermeer zag hij opeens een mogelijkheid. “Het was vorig jaar in september of oktober toen ik daar opeens allemaal hopranken van zo’n acht meter hoog zag groeien. Overall hingen draden in de bomen. De plant lijkt een beetje op een klimop, maar ik zag direct dat het hop was.”

Hij aarzelt geen moment en neemt wat van de hopranken mee. Zo snel hij kan droogt hij de hopbloemen op de vestingwallen. “Daarmee moet je echt tempo maken want de hop bevat heel belangrijke, maar zeer vluchtige smaakelementen.” Daarna kon het experimenteren beginnen. Welke soort hop had hij te pakken? En hoe zou het smaken? De brouwer lacht: “Ik was aangenaam verrast. Het bier smaakt bitter, maar toch elegant en toegankelijk. Ik noemde deze saison ‘Vitus’ en ik moet zeggen dat ie goed is verkocht.”

Lokaal
Omdat de brouwer alleen kleine bat-

ches van maximaal 150 liter maakt, wordt het alweer tijd voor het volgende experiment: Muiderslotbier. Daarvoor gebruikt hij opnieuw lokale hop, nu niet uit het Naardermeer, maar uit de kasteeltuinen van het Muiderslot. “Op het Muiderslot werd vroeger immers ook bier gebrouwen, dus ontzettend leuk deze samenwerking en fijn dat we het lokaal kunnen halen. Ik zoek steeds naar manieren om zaken dichtbij huis te houden. Zo koel ik mijn brouwketel met water uit de vestinggracht én ik heb plannen om mijn

restproduct (bierbostel) aan de kinderboerderij te geven omdat het voor dieren een heel voedzaam product is. Zo houd ik het ook als ondernemer zo lokaal mogelijk.”

Illustratie: Geert Gratama